

සල් ගසේ වගතුග

බෝසතාණෝ මහාමායා දේවියගේ කුසින් බිහිවූයේ ලුම්බිණි සල් උයනේ දී මගුල් සල් රුක සෙවණේ දී ය. බුද්ධ පරිනිර්වාණය ද සිදු වූයේ කුසිනාරා නුවර මල්ල රජුන්ගේ උපවර්තන නම් සල් උයනේ දී සල් රුක සෙවණේ දී ය.

අටවිසි බෝධිය වශයෙන් නම් කර ඇති වෘක්ෂයන් අතරට ද සල් වෘක්ෂය අයත්වෙයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ බහුලව දක්නට ලැබෙන සල් ගස බෞද්ධයන් පූජනීයත්වයෙහිලා සලකන ඉන්දියාවේ සල් වෘක්ෂය වශයෙන් සලකන ශාඛය නොවන බව පැහැදිලි වී තිබේ.

දැනට ලංකාවේ සල්ගස වශයෙන් ව්‍යවහාර කරන විසිතුරු සුගන්ධවත් පුෂ්පවලින් හා ගෙඩි වලින් සමන්විත ශාකය 1881 දී පමණ දකුණු ඇමරිකාවෙන් ලංකාවට රැගෙන විත් පේරාදෙණි උද්‍යානයේ රෝපණය කරන ලද වෘක්ෂයෙන් පැනනැගුණු (CANNON BALL TREE) නැමැති උද්භිද විද්‍යා නාමයෙන් හඳුන්වන ශාඛ විශේෂය බව පැහැදිලි ය. (මෙම දකුණු ඇමරිකානු ශාඛය ඉන්දියාවට පැමිණ තිබෙන්නේ ද 1850 දී පමණය.)

බුද්ධ චරිතයට හා අටවිසි බෝධියට සම්බන්ධ සල් වෘක්ෂය හඳුන්වන උද්භිද විද්‍යාත්මක නාමය *Shorea robusta gaertn*) නම් වේ. බෞද්ධ චන්දනාවන්ට ද පාත්‍රව ඇති නියමිත ඉන්දියානු සල් ශාඛය ශ්‍රී ලංකාවේ උද්භිද උද්‍යානවල හා

විහාරාරාම වල ද රෝපණය කර ප්‍රචලිත කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කිරීමට පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය බලාපොරොත්තු වෙයි.

ඉන්දියානු රජයේ අනුග්‍රහය යටතේ ස්වභාවික නියම සල් වෘක්ෂයේ පැල ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි.

කොණ්ඩක්කු බුදුන්ගේ බෝධිසත්ව අවධියේ දී දසමසක් ද වෙස්සභු බුදුන්ගේ බෝධිසත්ව අවධියේ දී සයමසක් ද සල් වෘක්ෂය පාමුල සිට භාවනානුයෝගීව සිට බුද්ධත්වයට පත්වී ඇත.

උතුරු ඉන්දියාවේ හිමාල අඩවියේ බහුලව වැවෙන සල්, වනාන්තර වල දක්නට ලැබෙන සල් ගහේ පිපෙන මල ඇත්දල පැහැයෙන් යුක්තය. ඉහලට වැඩී ගිය දර්ශනීය වූ වෘක්ෂයක් බැවින් “ශාල” වශයෙන් මෙය හඳුන්වා ඇත.

සල් වෘක්ෂය ඖෂධීය ශාඛයකි. පොතු වේදනා නාශක හා කෘමිනාශක ගුණ සහිතය. මෙය හොර පවුලට අයත් ශාඛයෙකි. ආම වාත වලට ඖෂධයක් ලෙස ද සල් ගසේ විවිධ කොටස් භාවිතයට ගැනේ.

සල් ගස මෙන්ම ආයුර්වේදය වෙදකමට අවශ්‍යවන රත් හඳුන් ශාඛය ද ව්‍යාප්ත කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීමට අමාත්‍යාංශයේ අනුග්‍රහය යටතේ සිදුවෙයි.

